

De actuariële functiehouder en de verantwoordelijkheid

De redactie van De Actuaris vroeg drie actuariële functiehouders (AFH) naar hun visie op verantwoordelijkheid, gerelateerd aan hun functie en hun werk.

ACTUARIËLE FUNCTIEHOUDER BIJ ACHMEA
Kees Thiers, AFH van Achmea Schadeverzekeringen N.V., N.V. Hagelunie en Achmea Reinsurance Company N.V.

"Eén van de vier sleutelfuncties binnen Solvency II is de Actuariële Functie. Bij Achmea hebben we de Actuariële Functie belegd op de afdeling Actuarial binnen Achmea Groep. In totaal zijn er 23 medewerkers werkzaam binnen Actuarial, inclusief secretariaat en management. Deze medewerkers zorgen voor de invulling van de Actuariële Functie voor de juridische entiteiten binnen Schade en Zorg en voor de entiteiten Leven, Herverzekering en Groep, in totaal 11 juridische entiteiten. Voor de internationale juridische entiteiten is de Actuariële Functie lokaal ingeregeld. De belangrijkste taak van ons vinden we een bijdrage te leveren aan de zekerheid dat de betreffende juridische entiteit levensvatbaar is en blijft.

DE MEESTE TIJD GAAT ZITTEN IN DE INVULLING VAN DE WETTELIJK VEREISTE SOLVENCY II-TAKEN

De meeste tijd gaat zitten in de invulling van de wettelijk vereiste Solvency II-taken en daarbinnen de beoordeling van de Solvency II cijfers en het geven van opinies bij pricing voorstellen. Voor Solvency II is guidance gegeven in wetgeving. Deze wetgeving heeft de Actuariële Functie bij Achmea doorvertaald naar interne methodologie. Daarnaast is de Actuariële Functie binnen Achmea door het management gevraagd ook een tweedelijnsbeoordeling te geven over de IFRS17-cijfers. Daar is geen wettelijk kader voor. De afgelopen jaren heeft Actuarial veel tijd besteed aan het opstellen van IFRS17-methodologie en het beoordelen van de openningsbalans en vergelijkende cijfers. Vanaf 2023 voeren we ieder kwartaal een tweedelijnsbeoordeling uit van de IFRS17-cijfers."

Iris Steverink, AFH van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.

"Bij het uitvoeren van de Actuariële Functie werkzaamheden zijn goede contacten met de eerste lijn zeer belangrijk. Met name werkt het vroegtijdig in het proces meenemen door de eerste lijn van de Actuariële Functie zeer effectief. Overigens geldt dat ook de andere kant op door bij het opstellen van methodologie de eerste lijn in een vroeg stadium mee te nemen. In de praktijk zien we bij Achmea dat goede inhoudelijke discussies worden gevoerd met de eerste lijn zonder de goede relatie aan te tasten. Om goede discussies te kunnen voeren en de eerste lijn te uitdagen, is het ook een voorwaarde dat de medewerkers binnen de Actuariële Functie technisch goed onderlegd zijn.

Binnen deze discussie lopen we ook weleens tegen dilemma's op. Wat te doen bijvoorbeeld bij aanbevelingen die in de praktijk lastig opgevolgd kunnen worden vanwege tijd en kosten?

JE MOET JE DURVEN UITSPREKEN EN GOEDE DISCUSSIES KUNNEN VOEREN

Voor de Actuariële Functie Houder, de eindverantwoordelijke van de Actuariële Functie, is het – naast het hebben van een technische achtergrond – ook noodzakelijk om een goede helicopterview te hebben over alle processen, onafhankelijk te opereren, zich ook uit te durven spreken maar wel vanuit een gezamenlijk bedrijfsbelang, goede discussies te voeren op inhoud zonder aantasting van de goede relatie en een goede wisselwerking te vinden en te weten waar je wel en niet in de details moet gaan.

De totale brede scope en de interacties met de eerste lijn zorgen ervoor dat het werk nooit saai wordt. We zitten ook aan tafel bij de directies en RvC's dus hebben ook invloed. Er zijn altijd voldoende mooie en leuke uitdagingen met als doel het bedrijf weer een stukje beter te maken. Mooi toch om hier weer iedere dag voor uit je bed te komen!"

ACTUARIËLE FUNCTIEHOUDER BIJ PFZW

Stef Vermeulen, AFH van PFZW

"Bij PFZW ben ik aangesteld als houder van de Sleutelfunctie Actuariel (SFH). Als vervuller is WTW aangesteld. Via WTW kan ik als SFH gebruik maken van specialisten op verschillende gebieden zoals datakwaliteit en verslaggeving. Hierdoor is er sprake van voldoende brede als diepgaande kennis binnen de Sleutelfunctie en is de continuïteit gewaarborgd.

Het afstemmen met medewerkers van het pensioenfonds en de uitvoeringsorganisatie kost de meeste tijd. Vanaf het begin van een traject wil je met elkaar de belangrijkste aandachtspunten scherp hebben en afspraken maken over de informatievoorziening naar de SFH. Enkel op die wijze kan de SFH een opinie aan het bestuur geven waar het bestuur echt iets mee kan. Ook kan zo gedurende het proces reeds een waardevolle bijdrage worden geleverd aan de inzichten van de eerste lijn aan het bestuur. Zo wordt voorkomen dat pas in de opinie van de SFH voor het bestuur wordt aangegeven dat er relevante aspecten in de voorliggende informatie mist. Dat maakt de bestuurlijke besluitvorming namelijk vrijwel onmogelijk. Met interventies aan het eind van het traject is het pensioenfonds op geen enkele manier giendend.

Contact met de eerste lijn van het pensioenfonds is cruciaal voor de ontwikkeling van het eigen begrip. Ook de samenwerking met de andere SFH's (Risicobeheer en Audit) van het pensioenfonds is heel waardevol. Door vanuit verschillende invalshoeken naar het onderwerp te kijken, wordt de blik op de bestuurlijke dilemma's verrijkt en kan een betere set aan opinies worden geleverd, die elkaar aanvullen.

Het lastigste is het bewaken van de tijd en ruimte die nodig is om als SFH tot een oordeel te komen tussen het moment dat de eerste lijn een notitie voor het bestuur heeft afgerond en de bespreking in het bestuur. Uitloop bij de uitvoeringsorganisatie gaat vaak ten koste van de tijd voor de SFH.

Mijn belangrijkste taak is om het bestuur comfort te geven dat er vanuit alle relevante bestuurlijke en wettelijk invalshoeken naar een vraagstuk is gekeken. Als de afweging helder, juist en volledig wordt weergegeven, dan kan het bestuur op een goede wijze invulling geven aan haar verantwoordelijkheid.

Voor de functie van SFH zijn vooral de (technische) guidance van het AG en de uitingen van DNB waardevol. Bij de rol van sleutelfunctiehouder binnen het pensioenfonds komt het echter vooral aan op de competenties van de SFH. Daar is geen guidance over. Daarom

reflecteer ik regelmatig met relevante stakeholders op mijn eigen functioneren en de wijze waarop het fonds met de sleutelfunctiehouders omgaat. De Raad van Toezicht, maar ook de andere sleutelfunctiehouders, nemen hier regelmatig de tijd voor.

Om te kunnen beoordelen of punten belangrijk genoeg zijn voor het bestuur, is een actuariële achtergrond zeker nodig. Voor de diepgaande controles is meer dan voldoende technische kennis aanwezig bij de vervuller. Dat hoeft een houder van de sleutelfunctie niet zelf te kunnen.

DAAROM REFLECTEER IK REGELMATIG MET RELEVANTE STAKEHOLDERS OP MIJN EIGEN FUNCTIONEREN

Bij PFZW is er een omgeving waarin open en eerlijk wordt samengewerkt. Ik voel me vrij om opinies te geven die ik passend vind. En de samenwerking met de uitvoeringsorganisatie en medewerkers van het pensioenfonds loopt over het algemeen heel erg goed. Met de ontwikkeling van de nieuwe pensioenregeling komt er wel heel erg veel op het bestuur en daarmee de SFH's af, maar ondanks de drukte lukt het in overleg met het pensioenfonds altijd een oplossing te vinden.

Je moet het bestuur vooral niet lastig vallen met iedere hobbel en detail in de actuariële uitvoering. Daarom is het belangrijk om je niet alleen te verdiepen in het beleid en de pensioenregeling van het pensioenfonds, maar ook in bijvoorbeeld de historie en deelnemers van het pensioenfonds en de bestuurlijke dynamiek. Zo krijg je een goed beeld waar je waarde kunt toevoegen en kun je blinde vlekken binnen het pensioenfonds blootleggen. Hoewel je uiteraard ook gewoon moet beoordelen of de actuariële werkzaamheden juist en conform wet- en regelgeving zijn uitgevoerd, lever ik naar mijn oordeel op het bestuurlijke vlak mijn belangrijkste bijdrage aan het fonds.

Als ik zie hoe de medewerkers van PFZW, het bestuur en de Raad van Toezicht omgaan met sleutelfunctiehouders en hun opinies, dan is een sleutelfunctie bij PFZW een hele aantrekkelijke positie. Ik zit bij een groot pensioenfonds aan de bestuurstafel en mijn opinies worden serieus genomen en gewaardeerd. Wat wil je nog meer?" ■